

Nr. 2 / 1997; # nr. 9

15 decembrie 1997

Buletin Informativ

BULETIN INFORMATIV AL ACADEMIEI OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

ACADEMIA OAMENILOR
DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

Președinte de onoare
Acad. Niculae Teodorescu

Președinte
Grl. div. (r) prof. univ. dr.
Vasile Cândea

Vicepreședinti:
prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu,
membru corespondent al Academiei Române
prof. univ. dr. Emil Mihuleac
prof. univ. dr. Horia Neamțu

Secretar general științific:
prof. univ. dr. ing. Ion Hohan

Colectiv de redacție
Prof. univ. dr. Silviu Neguț
psih. Rodica Matei

Tehnoredactare computerizată
Ing. Mihai Sindile

Academia Oamenilor de Știință
din România
- un an de activitate -

**În acest
număr:**

DISCURSURI DE RECEPTIE

Sesiunea științifică de primăvară 1997 a
Academiei Oamenilor de Știință din România

Simpozionul de management

"Știința managementului în România"

Lansări de carte:

- autor: prof. univ. dr. Emil Mihuleac
*Întreprinderile mici și mijlocii,
o soluție optimă pentru economia
românească*
- autor: Bertrand Schneider
Managerul profesionist
- autor: Bertrand Schneider
Scandalul și rușinea

Evenimente aniversare:

25 de ani de la constituirea Comisiei de Management;

55 de ani de la apariția primului document care atestă existența unei științe a conducerii în țara noastră;

70 de ani de la înființarea IROM (Institutului Român de Organizare a Muncii)

Academia Oamenilor de Știință din România - un an de activitate -

La 3 octombrie 1997, instituția noastră poate face bilanțul primului an de activitate academică, activitate ce dă seama de profundele mutații care au avut loc în organizarea vietii sale științifice precum și reconsiderarea statutului omului de știință. Menirea instituției noastre a fost întotdeauna crearea unui cadru propice de colaborare între specialiști de marcă din diferite domenii ale cunoșterii științifice, dintre personalitățile științifice din țară și din afara hotarelor țării, asigurarea unui climat propice manifestării potențialului lor creator.

Prin reunirea unor remarcabili oameni de știință, Academia noastră încearcă, în această perioadă de tranziție, să mențină la un înalt nivel viața științifică din România și să redea statutului de om de știință reala sa valoare.

Anul ce s-a scurs a fost deosebit de bogat în manifestări științifice, organizate atât la sediul central cât și la filiale. În cadrul acestora, ca și al secțiilor științifice, au fost organizate simpozioane, mese rotunde, dezbateri, pe teme din toate domeniile științifice. Sesiunea științifică de primăvară, organizată de secția de științe geonomice, al cărei președinte este prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu, a adus în discuție o problematică de mare actualitate, privind geodiramica Pământului.

Pe lângă aceste manifestări care reprezintă deja o constantă a activității instituției noastre, au fost inaugurate o serie de manifestări de înaltă ținută științifică.

Organizarea discursurilor de recepție a noilor membri titulari ai Academiei Oamenilor de Știință relevă valoarea acordată celor care ne întregesc rândurile. Este un moment solemn, cu o semnificație deosebită, ce prilejuiește acordarea insignei cu însemnele AOS-R și a diplomei de membru. Au rostit discursuri de recepție: prof. univ. dr. Dinu Moraru; acad. Răzvan Theodorescu; prof. univ. dr. Nicolae Naum; prof. univ. dr. Constantin Vlad; prof. univ. dr. Valentin Arsenie; prof. univ. dr. Serban Andronescu; prof. univ. dr. Vasile Cătuneanu; prof. univ. dr. Florin Tănăsescu; prof. univ. dr. Aurelian Cioabă; cerc. dr. Sebastian Răpeanu, prof. univ. dr. Marin Voiculescu, prof. univ. dr. Christian Pfister, grl. Bg. prof. univ. dr. Liviu Habian.

Sub egida AOS-R, s-a editat volumul de lucrări al primului Congres (1996) al oamenilor de știință ("Știința la sfârșit de mileniu"), iar volumele sesiunilor științifice din anul 1996 sunt gata de tipar.

Comisia de management, al cărei președinte este prof. univ. dr. Emil Mihuleac, a organizat

în luna iunie 1997 simpozionul național "Știința managementului în învățământul superior din România". Această comisie a inițiat, de asemenea, un ciclu de emisiuni radiofonice cu tema "Școala românească de știință a managementului" în cadrul cărora au fost invitați: prof. univ. dr. Emil Mihuleac, acad. Stefan Milcu, acad. Mihai Drăgănescu, prof. univ. dr. Mihai Dumitrescu și mulți alții.

În luna aprilie 1997 a avut loc lansarea a două volume ale prof. univ. dr. Emil Mihuleac: *"Întreprinderile mici și mijlocii – o soluție optimă pentru economia românească și Managerul profesionist"*. Prof. univ. dr. Bertrand Schneider și-a lansat în septembrie, tot sub egida AOS-R, cartea *Scandalul și rușinea*.

În ziua de 4 decembrie 1997, acad. Mihai Drăgănescu a ținut la Cercul Militar Național, o conferință cu tema "Conștiința fundamentală a existenței", dedicată memoriei filosofului Constantin Noica.

Curând va avea loc sesiunea națională de toamnă 1997, cu tema "Energii neconvenționale" organizată de secția de științe tehnice a AOS-R.

La încheierea unui an, Academia noastră se pregătește pentru organizarea celui de-al doilea Congres, în toamna lui 1998.

Grl. div. (r) prof. univ. dr. Vasile Cândea

DISCURSURI DE RECEPTIE

În retorică, discursurile sunt demonstrative, juridice și deliberative; discursurile de recepție sunt atât demonstrative cât și deliberative și își au originea în viața academiciilor, care au jucat un rol important în dezvoltarea științei din orice țară.

Până în secolul al XIX-lea, academiile au ocupat un loc privilegiat în cercetarea științifică, remarcabil în comunicarea rezultatelor cercetărilor întreprinse. Academii de științe – acolo unde au existat – au fost considerate ca fiind instituții științifice de rang superior ale țărilor respective, afirma, pe bună dreptate, în urmă cu câțiva ani (la un seminar internațional din România) academicianul rus V.N. Kudriavțev.

Funcția oricărei Academii este de a stimula, evalua și influența activitatea științifică, inclusiv de a sătui guvernul, când acesta îi cere opinia asupra problemelor și proiectelor științifice și tehnice, pe care dorește să le realizeze. Principala funcție a unei Academii de științe este, însă, efectuarea și coordonarea cercetărilor fundamentale.

Așa stăteau lucrurile până la cel de-al doilea război mondial; după acest eveniment, situația s-a schimbat foarte mult datorită dezvoltării explozive a cunoștințelor științifice și a aplicațiilor acestora, știința devenind o problemă de impor-

tanță națională. De aceea, statul care acordă atenția cuvenită acestei direcții de dezvoltare, trebuie să înțeleagă importanța organizațiilor, a instituțiilor academice, acordându-le un sprijin aparte, începând cu finanțarea.

De pildă, Academia de Științe Franceză – înființată în 1666, ca Academie Regală; aceasta îl are, în prezent, ca secretar permanent pe dl. *Paul Germain*, care a făcut o comunicare – în sensul arătat mai înainte – la seminarul de la *Sinaia*, 1995, referindu-se la răspunderea instituțiilor de tip academic.

Academia Rusă de Științe a fost înființată la Sankt Petersburg, din ordinul țărilor *Petru I*, la 8 februarie 1724, ca organizație autoguvernabilă, cu membri activi și corespondenți, având menirea de a coordona cercetarea fundamentală în domeniul științelor naturale, tehnice, umaniste și sociale; acum are 18 secții, 420 academicieni și 597 membri corespondenți.

Academia Oamenilor de Știință din România are o activitate din ce în ce mai extinsă, răspunzând astfel interacțiunii crescânde între dezvoltarea științei și tehnicii și problemele socio-economice și socio-culturale, rol pe care îl poate îndeplini mai bine decât orice altă instituție publică. Aceasta, printre altele, pentru că este independentă și liberă, ceea ce face ca judecările și opiniile sale să fie apreciate și recunoscute ca pertinente.

Misiunea sa este, pe de o parte, una de evaluare și stimulare, pe de alta, de a face anumite sugestii asupra problemelor pe care le consideră importante pentru dezvoltarea științifică a țării. De aceea, este necesară, în primul rând, recunoașterea AOŞ-R, de către comunitatea științifică românească, în calitatea ei de instituție științifică demnă de a reprezenta și a vorbi în numele acestei comunități. De aceea, AOŞ-R veghează și trebuie să vegheze ca primirea de noi membri corespondenți și titulari să se facă numai pe baza criteriilor de excelенță strict științifică, oferindu-le, în schimb, acestora posibilitatea de a-și face cunoscute rezultatele cele mai importante. Este necesar ca ea să se străduiască să fie recunoscută de autoritatea superioară a statului și să beneficieze de protecția nemijlocită a președintelui țării, să-și câștige încrederea și respectul guvernantilor, a celor care se ocupă cu problemele științifice.

Reputația de care ar trebui să se bucure AOŞ-R depinde de pertinența opiniei și a recomandărilor membrilor săi, a căror fundamentare doar viitorul o poate arăta cu toată certitudinea. De aceea, esențial, dar și caracteristic, este că AOŞ-R lucrează în timp; ea este moștenitoarea generațiilor trecute de oameni de știință și, de aici, îndatorirea de a păstra viu idealul care-i mobilizează pe aceștia.

Reflectând asupra consecințelor pe termen lung ale propunerilor pe care le preconizează, interesează nu numai dezvoltarea cunoștințelor

științifice, ci și integrarea rezultatelor științei în cultura umană. În același context, este importantă solidaritatea științifică, manifestată sub forma diferitelor inițiative, congrese, sesiuni, simpozioane, seminarii și alte genuri similare de manifestări.

Dacă, de pildă, s-ar pune întrebarea care va fi viitorul științei în următorii 50 de ani, răspunsul firesc ar fi acela că nimeni nu-l va putea prevedea. El va depinde însă, în mare măsură, de capacitatea pe care o vor avea academiile, societățile și asociațiile oamenilor de știință de a-și exercita misiunea de stimulare și evaluare, pe lângă autoritățile și instituțiile statale și mediul social al acestora, pentru ca știința să fie mai bine înțeleasă, ceea ce este ea pentru generațiile viitoare și cum poate ea să răspundă necesităților și așteptărilor acestora.

Desigur că, pentru aceasta, trebuie învinse anumite dificultăți și obstacole; între dificultăți se înscriv exportul de inteligență, *brain drain*-ul, salariile modeste și lipsa de mărfuri în propria țară, slăbirea interesului pentru generația tânără, standardul scăzut de viață al omului de știință (mai ales în ultimii ani); condițiile modeste de lucru exercitată o puternică influență asupra tinerilor, constrânsi să se gândească la o perspectivă materială mai bună, posibil de găsit în afara granițelor țării; apoi scădere bruscă a interesului și sprijinului științei de către stat, reducerea cererii pentru realizări științifice, scăderea prestigiului muncii științifice, sărăcirea materială a oamenilor de știință, concomitent cu pierderea încrederii în utilitatea lor pentru societate.

Se constată o rămânere în urmă privind dezvoltarea științei din cauze economico-financiare și sociale, a politicii de izolare, lipsa suportului material pentru a îndeplini în condiții normale principalele obiective; se lucrează cu materiale învechite, fără echipamente moderne, calculatoare, etc.

O preocupare de bază a AOŞ este adoptarea unei politici pe termen lung îndreptată spre dezvoltarea viitoare a științei, stimularea tinerilor studioși pentru a-și dări energiile studiului științific, mai ales că s-a primit deja semnalul că știința "îmbătrânește" peste tot. Dacă nu se antrenează tineretul, știința este sortită pieirii, fără o protecție socială a cercetării.

Se impune, totodată, stabilirea de relații cu academii similare din alte țări. Este o academie tânără, în formare; are nevoie de experiența celor care au obținut rezultate mai bune, începând cu țările balcanice, cele din vestul și nordul Europei și de pe alte continente. Genul "rețea" este potrivit pentru a se asigura prezența comunității științifice naționale pe lângă instituțiile europene în formare, iar atunci când se pune problema recomandărilor elaborate la nivel european, fiecare știe cum acestea se pun în aplicare, în propria țară.

Am făcut aceste scurte comentarii pentru a se înțelege ceea ce s-a urmărit prin introducerea discursului de primire în practica AOŞ. Discursul de recepție își are geneza în statutele Academiei Române, unde, într-o primă formulare, se prevede: "Recepționarea solemnă a membrilor Academiei se

face prin lectura în public, din partea noului ales, a unei lucrări originale, relativ la o ramură oarecare a dezvoltării esențiale, tratând în același timp și despre viața și activitatea membrului în locul căruia a fost ales." Mai târziu, în statutul de organizare și funcționare a Academiei R.P.R, în art. 9, se arată "Recepția membrilor titulari activi se face în ședință solemnă prin tratarea de către noul ales a unei probleme din domeniul specialității sale". În evoluția sa, devenită Academia RSR, avea prevăzut în statutul său, printre altele: "În scopul accentuării caracterului solemn al alegerii de membri titulari, și, conform unei vechi tradiții a academiei noastre, se propune ca membrii titulari nou aleși să prezinte în termen de un an de la alegerea lor, în ședință plenară, un discurs de recepție, care să fie urmat de un discurs de recepție de răspuns din partea unui membru titular, desemnat de Prezidiul Academiei".

Pentru aplicarea statutului actual al Academiei Române, în proiectul de regulament, la art. 9, se prevede: "Membrii titulari ai Academiei Române sunt îndreptăți să țină într-un cadru solemn, un discurs de recepție, urmat de un discurs de răspuns ținut de un membru titular".

În anul 1868, la 16/28 septembrie, a avut loc prima alegere de membri ai Societății Academice Române; atunci au fost aleși Alexandru Papiu Ilarian, istoric; George Sion, scriitor; Mihail Kogălniceanu, istoric, literat și om politic; la 14 octombrie 1994 s-au înălțat 125 de ani de la susținerea celui dintâi discurs de recepție la Academia Română – 14 septembrie 1869 – de către istoricul, juristul și omul politic transilvănean Alexandru Papiu - Ilarian (la 41 de ani atunci), cu tema "Viața, operele și ideile lui Georgiu Sincai din Sincă". Răspunsul la discursul de recepție a apărut istoricului, publicistului și distinsului om politic George Barițiu; la ședința publică au participat personalități de marcă: Mihail Kogălniceanu, August Laurian, iar ca invitați – miniștri, reprezentanți ai autorităților publice, culte, membrii Curții de Casată și ai curților de apel, profesori universitari, profesori de liceu. Ședința a fost condusă de Ion Heliade Rădulescu, președintele înaltului for academic, care a asemuit momentul cu o "sărbătoare a națiunii".

Cel dintâi discurs, ca și cele care au urmat, a fost urmărit cu multă atenție de asistență, "publicul (după cum consemna presa vremii) manifestând prin cele mai vii urări recunoștința sa Societății Academice Române pentru zelul și inteligența ce a dezvoltat ca să împlinească o misiune atât de înaltă". Ziarele au elogiat valoarea științifică a celui dintâi discurs de recepție, caracterizat ca "o adeverărată capodoperă de artă și știință".

Monitorul Oficial însemna că, prin glasul lui Alexandru Papiu Ilarian "trece pe dinaintea noastră numele martirilor și apostolilor de peste Carpați... a luptătorilor reînvierii sentimentului național la români", iar ziarul "Românul" scria: "ne face să vedem din nou istoria românilor în faptele

ei glorioase și dureroase, care știu să ne facă să gustăm și fericirea, dar și durerile neamului nostru și ne-au arătat și "mijloacele prin care putem cu siguranță să învingem pe cei care vor pieirea neamului".

În perioada 1869-1946 s-au rostit 84 discursuri de recepție; în primii ani după război nu s-au rostit asemenea discursuri, deoarece primii membri au fost numiți, nu aleși; totalul discursurilor, până în noiembrie 1994, se ridică la 113, având drept teme: activitatea unor înaintași, prezentarea unor rezultate de excepție dintr-un domeniu sau altul, perpetuând o elevată și elegantă tradiție academică. Discursurile de recepție de până în anul 1946 reprezintă adevărate focare de înțelepciune, sinteze extraordinare ale domeniului științific respectiv, nemuritoare pilde de patriotism ale autorilor lor. Prin valoarea ideilor prezentate, două din discursurile audiate pot fi considerate de-o importanță deosebită și astăzi. Este discursul rostit de Nicolae Iorga: "Două concepții istorice", cu răspunsul profesorului său A.D. Xenopol, la 17 / 30 mai 1911, și "Ființa și menirea Academilor" al lui Dimitrie Gusti, cu răspunsul dat de marele istoric Vasile Pârvan, în iunie 1927.

De asemenea, este demn de reținut și discursul de recepție rostit de George Simu, acum 127 de ani, care spunea că mii de oameni sunt predestinați să trăiască și după moarte, însă contemporanii nu le apreciază nici capacitatea, nici talentul, virtutea și geniul. Vine însă o "generație nouă care le recunoaște, le venerează după justa lor valoare și le dă o viață nouă și eternă.", adăugând apoi binecuvântarea generației providenței "care ne-a făcut a vedea înființată această instituție în care putem, ca într-un Pantheon, să glorificăm pe toți bărbații care au ilustrat națiunea română," gânduri prezente și azi în concepția noastră. VIVAT ACADEMIA!

prof. univ. dr. **Emil Mihuleac**

Alături de discursuri de recepție care s-au desfășurat la AOŞ-R:

- *"Stiinta păstrării bunurilor culturale"*, 11 februarie, prof. univ. asociat, dr. ing. Dinu Ștefan Moraru, răspuns: prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu
- *"Managementul finanțier – abordări de perspectivă"*, 18 februarie, prof. univ. dr. Ioan Bogdan, președintele Curții de Conturi, răspuns: prof. dr. Emil Mihuleac
- *"Tehnica și tehnologia militară în corelație cu doctrina militară"*, 5 martie, Contraamiral dr. ing. Constantin Plăviciosu, răspuns: prof. dr. Dorel Zugrăvescu.
- *"Civilizația Sud-Estului european – o veche temă de cercetare, extrem de actuală"*, 6 martie, prof. univ. dr. Răzvan Theodorescu, răspuns: prof. univ. dr. Popișteanu
- *"Transferul de tehnologie – paradigmă a tranzitiei"* Prof. univ. dr. Nicolae Naum, 25 martie, răspuns: prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu
- *"Viața internațională și dilemele științei"*, 27 martie

- prof. univ. dr. Constantin Vlad, răspuns: prof. univ. dr. Emil Mihuleac
- "Noi strategii ale artei ingineresti", 20 mai, prof. univ. dr. ing. Vasile Cătuneanu, răspuns: prof. univ. dr. Ion Mihalache
 - "Actualitatea strategiei", 2 iunie, Gr. de Brig. (r) prof. univ. dr. Valentin Arsenie, răspuns: prof. univ. dr. Emil Mihuleac;
 - "Identitatea românească", 2 iunie, prof. univ. dr. Şerban Andronescu (New York), răspuns: prof. univ. dr. Ilie Bădescu, președintele Asociației Sociologilor din România
 - "Dragomir Hurmuzescu, asa cum a fost", 10 iunie, prof. univ. dr. Florin Teodor Tănăsescu, răspuns: prof. dr. ing. Dumitru Felician Lăzăroiu (Franța).
 - "Democratice și competență. Calitățile necesare persoanelor pentru realizarea actului de conducere", 27 iunie, prof. univ. dr. Sevastian Râpeanu, cercetător științific principal gr. I și conducător de doctorat la Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară - "Horia Hulubei"; răspuns: prof. dr. ing. Nicolae Dănilă;
 - "Idee de suveranitate", 15 iulie, prof. univ. dr. Marin Voiculescu, șeful catedrei de Științe social-umane din cadrul Facultății de Ziaristică a Universității "Hyperion", răspuns: prof. dr. Constantin Vlad.
 - "Aviația și războiul modern", 31 iulie, Gr. Flot. Aeriană Ioan Aurelian Cioabă, răspuns: prof. univ. dr. Valentin Arsenie
 - "Climatic fluctuations and anomalies in Europe over the last five hundred years", 4 septembrie; (Fluctuațiile și anomalii climatice în Europa, de-a lungul ultimilor 500 de ani); prof. univ. dr. Christian Pfister (Elveția) – de la Institutul de Istorie al Universității din Berna; răspuns: dr. ist. Vasile Boroneanț;
 - "Corelația politică – strategie în societățile democratice", 10 decembrie, Gr. de Brig. prof. dr. Liviu Habian (prorectorul Academiei de Înalte Studii Militare); răspuns: prof. univ. dr. Marin Voiculescu
- București (secția de științe geonomice), prof. univ. dr. Ilie Turculeț, Iași (secția de științe geonomice), prof. univ. dr. Gheorghe Mihalăș, Timișoara (secția științe medicale), prof. univ. dr. Florin Tănăsescu, București (secția de științe tehnice), dr. CP1 Gheorghe Sin, București (științe agro-silvice), prof. univ. dr. Margit Ţerban, Timișoara (secția de științe medicale), dr. ist. Vasile Ursachi, Piatra Neamț (secția de științe istorice), prof. univ. dr. grl. brig. Liviu Habian, București (secția de științe militare), prof. univ. dr. grl. flot. aer (r) Aureliu Cioabă, București (secția de științe militare), prof. univ. dr. Grigore Constantin Bostan, Cernăuți / Ucraina (secția de filologie).
- membri corespondenți: dr. CP2 Rodica Mariana Ion, București, (secția de științe chimice), prof. univ. dr. Cornelia Ivașcu, Timișoara (secția de științe medicale), dr. ing. Dan Ion Predoiu, București (secția de științe tehnice), prof. univ. dr. Gavril Budău, Brașov (secția de științe tehnice), dr. Nicolae Gorun, București (secția de științe medicale), conf. univ. dr. Nagy Ors Stefan, Tg. Mureș (științe medicale), conf. univ. dr. grl brig. Neculai Stoia, Sibiu (științe militare), grl. brig. dr. Constantin Mincu, București (științe militare), prof. univ. dr. Somer Oneș, Istanbul / Turcia (științe medicale).
 - Au fost desemnați ca membri de onoare ai Academiei Oamenilor de Știință din România: dr. Iulia Georgescu, acad. Aureliu Săndulescu, prof. univ. dr. Vasile Cătuneanu, dr. Dan Amedeo Lăzărescu.

După ce a felicitat, în numele Consiliului Național Științific și al Comitetului Director și al său personal, personalitățile cooptate cu această ocazie în cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România, Președintele a urat deplin succes lucrărilor sesiunii.

Sesiunea de Primăvară 1997 a Academiei Oamenilor de Știință din România a avut ca temă "Inovare în concepții, probleme de perspectivă în Geodinamică". Aceasta s-a desfășurat pe data de 21 martie 1997 și a fost organizată de Academia Oamenilor de Știință din România în colaborare cu Asociația Generală a Inginerilor din România – care a pus la dispoziție localul său din Calea Victoriei nr. 118 – și a beneficiat de sprijinul Institutului de Geodinamică "Sabba S. Ștefănescu" al Academiei Române și al Întreprinderii Prospecțiuni S.A.

Lucrările au fost conduse de către dl. Dorel Zugrăvescu, membru corespondent al Academiei Române, vicepreședinte al Academiei Oamenilor de Știință din România.

După cuvântul președintelui Academiei Oamenilor de Știință din România, sesiunea de primăvară 1997 a fost onorată de mai multe mesaje de salut. Au luat cuvântul:

- D-l prof. univ. dr. Florin Tănăsescu, membru titular AOS-R, din partea Ministerului Cercetării și Tehnologiei,

Sesiunea de Primăvară 1997 a Academiei Oamenilor de Știință din România

În deschiderea acestei sesiuni științifice, dl. prof. univ. dr. Vasile Cândea, președintele Academiei Oamenilor de Știință din România și președinte al Academiei de Științe Medicale, a prezentat un raport privind activitatea Academiei noastre și a comunicat rezultatele lucrărilor Adunării Generale a Consiliului Național Științific AOS-R, desfășurate în ziua de 20 martie 1997 când, la propunerea Comitetului Director, prin vot secret, au fost aleși noi membri ai acestui for științific, și anume:

- membri titulari ai Academiei Oamenilor de Știință din România: prof. univ. dr. Gheorghe Călugăru, Iași (secția de fizică), prof. univ. dr. Gheorghe Popa, Iași (secția de științe geonomice), prof. univ. dr. Victor Moisescu,

- D-I Ministrul Mihai Ianăș, membru titular AOŞ-R, din partea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
- D-I prof. univ. dr. Paul Georgescu, membru titular al AOŞ-R, din partea Societății Române de Geofizică,
- D-I prof. univ. dr. ing. Mihai Mihăiță, președintele Asociației Generale a Inginerilor din România, AGIR.

Sesiunea științifică "Inovare în concepții, probleme de perspectivă în geodinamică" a fost deschisă de către dl. Dorel Zugrăvescu, cu comunicarea "Geodinamica – o știință pe deplin constituită".

În continuare, acad. Victor Emanuel Sahini a prezentat "Dinamica fenomenelor fizico-chimice responsabile de evoluția ozonului din stratosferă".

Mircea Frimescu, în numele grupului de autori Mircea Frimescu, Laura Manea, Constantin Rada, a prezentat lucrarea "Dinamica stratosferei cu privire specială asupra distribuției stratului de ozon".

Mihaela Caian, în numele grupului de autori Vladimir Ivanovici, Mihaela Caian, a prezentat lucrarea "Abordări moderne în dinamica atmosferei; programe meteorologice".

Florin Munteanu a prezentat "Consecințe ale abordării neliniare în geodinamica experimentală; tendințe actuale".

Cristian Ioana a prezentat comunicarea "Tehnici de analiză de semnal; studiu de caz: înregistrarea deformărilor crustei terestre".

Crișan Demetrescu a prezentat "Câmpul geotermic; informații privind evoluția interiorului planetei Pământ".

Andrei Soare, în numele grupului de autori Andrei Soare, Dorel Zugrăvescu, a prezentat lucrarea "Câmpul geomagnetic; impact asupra dinamicii geosferelor".

Sesiunea de comunicări a fost urmată de discuții ce au punctat problemele de perspectivă în geodinamică și au subliniat importanța inovării în concepții.

În încheiere, prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu, în numele Academiei Oamenilor de Știință din România, a mulțumit participanților pentru contribuția adusă la reușita lucrărilor, a mulțumit personalităților ce au prezentat lucrări, a mulțumit Asociației Generale a Inginerilor din România, care s-a constituit într-o gazdă deosebită de ospitalieră, a mulțumit Institutului de Geodinamică "Sabba S. Ștefănescu" al Academiei Române pentru organizare și întreprinderii "Prospectiuni" S.A. pentru generoasa sa sponsorizare.

Sesiunea de Primăvară 1997 a Academiei Oamenilor de Știință din România a fost urmată de un cocktail oferit de organizatorii și de un concert în cadrul căruia orchestra Asociației

Generale a Inginerilor din România, condusă de către prof. univ. dr. ing. Petru Ghenghea a interpretat Concerto grosso în Re minor de Antonio Vivaldi, Concertul pentru violă și orchestră de Georg Telemann, Balada pentru vioară și orchestră de Ciprian Porumbescu și Serenada în Sol major de W.A. Mozart.

Tineretea spirituală de care a dat și cu această dovedă prof. univ. dr. ing. Petru Ghenghea – dirijor și suflăt al orchestrei – dăruirea cu care componentii orchestrei au executat lucrările, rezonanța excepțională a sălii pusă la dispoziția noastră de către Asociația Generală a Inginerilor din România, au oferit auditoriului momente ce nu vor fi niciodată uitate.

Le mulțumim, tuturor, încă o dată.

prof. univ. dr. Dorel Zugrăvescu

membru corespondent al Academiei Române

Simpozionul de management

Academia Oamenilor de Știință din România a organizat, în ziua de 25 iunie 1997, simpozionul național cu tema "*Știința managementului în învățământul superior din România*"; structura profesională a participanților a fost largă și diversificată, de la rectori, decani, șefi de catedre universitare, de stat și particulare, membri ai Academiei Române, membri ai Academiei Oamenilor de Știință, ai altor academii, cadre didactice și cercetători, inclusiv din învățământul superior militar, încât puțini dintre specialiștii domeniului au lipsit de la această manifestare științifică.

Reținem dintre personalitățile marcante prezența acad. Stefan Milcu, prof. univ. dr. Sergiu Chiriacescu, rector al Universității Transilvania - Brașov, președintele Consiliului Național al Recto-rilor, grl. bg. prof. univ. dr. Liviu Habian, prorectorul Academiei de Înalte Studii Militare, prof. univ. dr. Camelia Cămășoiu, decanul Facultății de Management de la Universitatea Ecologică și alte personali-tăți de renume.

Lucrările simpozionului au fost deschise și conduse, la început, de acad. Stefan Milcu, continue și încheiate de prof. univ. dr. Emil Mihuleac, cu aprecierile, concluziile și propunerile care urmează: simpozionul a constituit un bun prilej pentru o pleoare în favoarea științei managementului și ridicarea nivelului științific al studierii acestui domeniu al cunoașterii și practicii umane; aici este de subliniat, în plus, faptul că paleta profesională a participanților a determinat ca dezbatările să depășească limitele obișnuite ale vietii universitare și să permită reținerea unor aprecieri cu privire la actualitate și mai cu seamă la perspectiva acestei

științe în societatea românească. Între altele, s-a solicitat de către participanți recunoașterea rolului pe care îl are știința managementului în abordarea și rezolvarea problemelor puse de reforma economică în țara noastră, precum și implicarea specialiștilor români, recunoscuți în domeniu, în elaborarea strategiilor proceselor de restructurare, privatizare și a altor proiecte de interes național.

Este împede pentru oricine că cele mai multe neajunsuri, atât în economie cât și în viața socială, pornesc de la calitatea scăzută a managementului, de pe toate treptele ierarhiei manageriale. De aceea, încă de la începuturile ei, această știință a fost susținută de personalități cu renume în lumea oamenilor de știință, în frunte aflându-se acad. Gheorghe Zane, profesorul meu de economie la Universitatea din Iași, care m-a și recomandat la Academia Română, unde am publicat primele cărți de știință managementului; a urmat apoi acad. Stefan Milcu, susținătorul acestei științe din totdeauna, acad. Mihai Drăgănescu, care a scris și a vorbit cel mai mult despre această știință, acad. Marius Peculea, și astăzi alături de noi, pledând pentru consolidarea și dezvoltarea acestei științe.

Referatele prezentate au analizat o serie de factori contemporani care reclamă dezvoltarea științei managementului, precum și exigentele sporite pe care realitățile și tranzitia României la economia de piață le pun în față învățământului superior în domeniul managementului. Astfel, din discuții au reieșit, în egală măsură, resursele deosebite de care dispune această știință în România, inițiativele survenite pe acest tărâm, dar și rezultatele, unele submedioare, rezimtite în conducerea societății românești.

În același sens, sunt de semnalat ideile expuse în favoarea pregătirii manageriale a celor care conduc unitățile de învățământ, diferite organizații și instituții; o pregătire de acest gen se poate realiza în sectorul de învățământ prin diferite cursuri și școli, potrivit legii.

Prin comunicări și mai ales prin discuțiile care au urmat, s-a efectuat un schimb de păreri și de experiență în problemele predării și înșuruirii științei managementului în învățământul superior de profil. În general, s-a apreciat că, în ciuda unor progrese realizate după 1990, statutul științei managementului în învățământul superior românesc nu este nici pe departe cel reclamat de cerintele reformei economice. De fapt, una din concluziile dezbatelerilor a fost aceea că în unele locuri și în unele cazuri ne întâlnim cu o atitudine de subapreciere a rolului științei managementului în formarea viitorilor manageri, dar și a altor specialiști.

Chiar în situația facultăților de profil, ponderea disciplinelor de știință managementului în planurile de învățământ este, de regulă, foarte redusă. Într-o serie de cazuri, conținutul cursurilor este depășit și oglindeste în insuficientă măsură problematica actualelor dezbateri din literatura de specialitate și practica tranzitiei la economia de

piață. Cadrele didactice din acest sector nu dispun de suficiente resurse de informare, iar bibliotecile instituțiilor și facultăților sunt departe de a deveni adevărate surse de informare și documentare în domeniu.

Concomitent, s-a argumentat necesitatea ca nu numai studenții facultăților cu profil economic și tehnic, ci și cei ai facultăților de drept, psihologie, sociologie, jurnalistică, etc. să dobândească cunoștințe de management, reclamate în mod progresiv de viitoarele locuri de muncă, chiar dacă o bună parte din viitorii absolvenți nu vor îndeplini funcții propriu-zise de manageri.

S-a insistat asupra faptului că managerul de astăzi și, cu atât mai mult, cel de mâine poate fi și trebuie să fie un profesionist, sarcina formării unor asemenea specialiști revenind numai învățământului superior. Pentru aceasta, trebuie instituit un sistem de burse de tip universitar și postuniversitar în domeniul științei managementului, administrat în comun de Ministerul Educației Naționale și Academia Oamenilor de Știință din România.

Participanții la simpozion au susținut ca științei managementului să i se acorde o atenție mult mai mare, începând de la conducerea Ministerului Educației Naționale și cea a Ministerului Cercetării și Tehnologiei, până la rectoratele universităților și decanatele facultăților. În prezent, România are nevoie, mai mult ca oricând, de manageri capabili, în măsură să decidă în problemele esențiale.

Legislația de dată mai recentă vizează: ridicarea calității învățământului – care constituie o prioritate națională – până la atingerea standardelor existente în plan european; eliminarea consecințelor negative ale creșterii explozive, necontrolate, a rețelei de învățământ superior, inclusiv cel particular, precum și a deschiderii posibilităților de funcționare diferențiată a unităților de învățământ. Unele dintre încercări s-au încheiat fără rezultatele așteptate; aceste eforturi "în gol" se regăsesc – s-a susținut cu prilejul simpozionului – într-o insuficientă unitate de acțiune a specialiștilor, împotriva celor neprincipuți, diletanți sau amatori. Asigurarea compatibilității standardelor românești cu cele europene avansate, privind un învățământ superior de calitate, presupune cerința încurajării cercetării științifice în domeniul științei managementului și aplicarea rezultatelor în învățământ și în practica managerială, susținând și pe această cale editarea de cărți, manuale și cursuri de profil care să creeze condiții pentru ridicarea calității învățământului consacrat științei managementului.

De asemenea, s-a propus prevederea în diferite acorduri de cooperare a unor contracte în domeniul managementului cu instituții din țări puternic dezvoltate economic, precum și nominalizarea unor teme similare în unele proiecte finanțate cu ajutorul Băncii Mondiale, Fondului Monetar Internațional, PHARE, BIRD, etc.

Evenimentele de după anul 1989 au evidențiat interesul tineretului spre știința managementului; facultățile existente s-au dezvoltat numeric și calitativ, s-a înființat un număr însemnat de alte facultăți, catedre și cursuri de management, public și privat, atât în București, cât și în centrele universitare din țară, chiar și în unele municipii - reședință de județ, unde n-au existat instituții de învățământ superior.

S-a propus, de către participanți, reînființarea la Ministerul Educației Naționale a Comisiei de Management care a funcționat cândva la acest minister; în acest sens, s-a invocat prevederea actualiei legi a învățământului, care, la art. 140, aliniatul 2, vorbind de organisme consultative la nivel național, se referă la "comisiile naționale de specialitate pe discipline". În același timp, s-a susținut ideea cu unele cunoștințe de știință managementului să figureze chiar în programele școlii primare, gimnaziului și liceului, pentru însusirea măcar a terminologiei specifice, întocmai cum se petrec lucrurile cu celelalte discipline din învățământul românesc.

Simpozionul a ajuns și la alte concluzii interesante, care trebuie susținute prioritari prin decizii la nivel macro, în câteva sectoare, unde știința managementului pătrunde extrem de greu: în agricultură și în administrația publică. Aici, ca și în alte situații, oamenii de știință au un rol important, nu singuri, ci într-o colaborare strânsă cu oamenii politici, factorii de decizie, slujind interesul național, să contribuie în sprijinul societății civile spre bunăstarea tuturor.

În fine, dar nu în ultimul rând, aderarea, asocierea și mai ales integrarea în NATO și în structurile U.E. nu se pot înfăptui decât printr-un management la scară națională, în măsură să rezolve problemele în stil european.

Participanții au apreciat, în unanimitate, inițiativa și dificultățile întâmpinate de Academia Oamenilor de Știință, prin comisia de management, care, în acest an, a aniversat un sfert de veac de existență, de a organiza un simpozion național; în acest context, s-a propus ca asemenea manifestări de înaltă ținută științifică, să aibă loc anual, în speranța că prin convergența eforturilor intelectuale să se poată obține cele scontate de la acest eveniment științific.

prof. univ. dr. Emil Mihuleac

In memoriam

O VIAȚĂ ÎNCHINATĂ ȘTIINȚEI

Ştefan Marius Milcu

15 august 1903 - 1 decembrie 1997

A fost sprijinul Academiei Oamenilor de Știință din România, încă de la începuturi; membru de onoare și președintele secției de științe medicale a acesteia, până în ultima clipă.

Academicianul Ştefan Marius Milcu a văzut lumina zilei într-o zi sfântă de 15 august 1903, iar după aproape un veac de viață, a trecut în eternitate, într-o zi la fel de mare - 1 decembrie 1997. A făcut studiile liceale la Craiova, iar facultatea de medicină în București. Lumina care s-a stins, după o strălucire de un secol de existență ilustră, nu înseamnă numai o viață de om, ci și o școală medicală de excepție, o operă științifică monumentală.

Figura luminoasă a marelui OM rămâne visul peste timp în conștiința celor care l-au cunoscut direct, prin cele scrise, dar mai ales prin implicații. Iubit și prețuit, lasă o amintire duioasă despre cei 94 de ani împliniți la 15 august în acest an. Cred că nu există român - de aici și de oriunde - care să nu-l regrete pe acest om de știință; ne este veșnică imaginea vieții sale demne, exemplare, permanent cu o largă disponibilitate și prompt oricărei chemări.

Încă din 1948 este ales membru titular al Academiei Române și apoi președintele Academiei de Științe Medicale; membru al multor academii europene, Doctor Honoris Cauza al unor universități din străinătate și din țară.

A absolvit Institutul de medico-militar (1922 - 1928), veteran de război pe frontul de est, ca adjunct al șefului spitalului militar (în cotul Donului); în ziua decesului era colonel (r).

Potrivit tradițiilor românești a găsit că este de datoria lui să sublinieze permanent și oricât de mult datorează succesele obținute înaintașilor săi în ale cunoașterei, ca de pildă, profesorii Rainer, C.I. Parhon și alții, de care și amintea des, cu respect și recunoștință.

Datorăm venerabilului dispărut primul laborator de genetică din România, integrarea cunoștințelor din cibernetică în medicină, alte laboratoare ca cel de endocrinologie, primul film documentar ce-i poartă numele de peste o jumătate de secol în urmă.

Cariera didactică a început cu cea de preparator, încă din vremea când era student, apoi asistent până la îndrumător de doctorat; la fel și în cercetarea științifică, de la cercetător stagiar până la director al Institutului de endocrinologie, timp de peste 70 de ani. Școala românească de endocrinologie a fost recunoscută drept una dintre cele mai valoroase de pe întregul glob. Ca șef de școală științifică medicală, prin opera sa a intrat în Panthe-

onul medicinii universale, dar și în istoria și filosofia științei, antropologiei, biologiei și nu numai.

Personalitate de primă dimensiune a comunității științifice românești, s-a identificat cu enciclopedismul modern, cu ideile novatoare al sfârșitului de secol XX, ajutându-i pe tinerii specialiști să le preia și să le ridice la nivelul cerințelor Europei și ale lumii întregi. Își trăia ipotezele, teoriile, ideile și cunoștințele la o mare intensitate, încinându-și întreaga sa capacitate de muncă și de creație științei românești, pe care a slujit-o până la devoțiune, ca nimeni altul.

A impus știința românească la toate manifestările științifice internaționale din ultima jumătate de secol, pentru că a fost un mare savant, un eminent profesor universitar, publicist, orator și educator, fondator a numeroase institute de cercetare, reviste și publicații. A scris mult, foarte multe lucrări de specialitate, sute și sute de studii, comunicări, articole, referate în reviste românești și străine, din care multe figurează în bibliografia de specialitate din marile universități și institute de cultură de pe întregul glob, fără a mai vorbi de nenumăratele apariții la TVR.

A dovedit, în întreaga existență, o înaltă probitate profesională și morală ca om al calității, de înaltă omenie, om de dialog, cu înalt simț etic, prieten al omului, cu disponibilități pentru cel obisnuit și nevoieș, personalitate de înaltă ținută intelectuală, luptător neînfricat pentru identitatea și demnitatea națională, devotat intereselor națiunii, însuflând de un cald patriotism, cu înaltă credință în destinul României, despre care vorbea cu o nețârmurită dragoste.

Ca susținător al celor tineri, în care avea speranța redresării economice și sociale, i-a îndemnat să slujească intereselor țării. De aceea, spunem că România a pierdut un om de valoare europeană și mondială.

Ne încinăm cu evlavie în fața iubitului profesor, prieten drag, și ne rugăm Domnului să-l odihnească în pace și să-i fie țărâna ușoară !

Grl. div. (r) prof. univ. dr. **Vasile Cândeа**

LANSĂRI DE CARTE:

- **Întreprinderile mici și mijlocii – o soluție optimă pentru economia românească**
autor: prof. univ. dr. Emil Mihuleac

Activitatea economică și socială se realizează în orice țară, și la noi, prin multitudinea de activități desfășurate în întreprinderi și instituții guvernamentale și neguvernamentale. Existența întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) este absolut indispensabilă în structura economică a unei țări, adesea ele aflându-se la baza revigorării multor economii.

Structura industrială a țărilor dezvoltate are drept caracteristică, deloc de neglijat, conlucrarea între întreprinderile mari și cele mijlocii și mici, care le livrează componente sau piese, care – economic – nu pot fi produse de către întreprinderile mari. Întreprinderile mici și mijlocii, numeric reprezintă 90 - 95% din totalul întreprinderilor, angajează 40 - 90% din forța de muncă, contribuie la realizarea producției industriale în proporție de 30 - 50% și 40% din volumul producției exportate.

Devine, astfel, evident faptul că mai ales întreprinderile mici sunt o componentă de seamă în economiile acestor țări; ceea ce nu se poate vedea atât de ușor și repede și capătă importanță mare este că întreprinderea mică reprezintă un incubator în calificarea întreprinzătorilor. O întreprindere de acest gen, temeinic începută, are șanse mari de a supraviețui și prospera; din practică, numai una din două întreprinderi particulare mici rezistă mai mult de un an. Este cunoscut că IMM pot rezista crizelor economice din cauza poziției de tip "subantrepriză", care exprimă o specializare în amonte sau aval.

Se dorea ca susținerea și promovarea lor să fie constituite în politică de stat în România, dar n-a fost aşa, deși, în țara noastră, există o tradiție în materie, aflată într-un proces accelerat de îmbătrânire.

Volumul începe – și este bine că-i aşa – cu unele clarificări conceptuale, ca de pildă: piața și economia de piață, agentul economic și inițiativa privată, investitorii și partenerii străini, patronat, etc. Sunt arătate, în sinteză, IMM din principalele țări din lume, inclusiv Europa, în special din centru și est.

La noi au existat preocupări din vremuri îndepărtate și este bine că volumul de față le amintește: mica producție, industria mică, industria familială, casnică, mica producție țărânească, etc., toate cu funcțiile îndeplinite la vremea lor.

Se remarcă prezența IMM în sectorul cooperatist, consum, credit, cooperăția meșteșugărească, meșteșugurile în ateliere proprii, etc. Cadrul legislativ înfățișează legislația specifică miciei industrii până în decembrie 1989, cu actualul cadru juridic dat de legile 15 și 31 din 1990, alte acte normative, norme și instrucțiuni. Autorul înfățișează adevarul aşa cum se prezintă, cu cauzele și efectele lor. (v. pagina 203 și urm.).

Cadrul organizatoric și instituțional cu cele două părți: instituții statale (guvernamentale), de tipul FPS, FPP, Agenția Națională de Privatizare, Agenția Română de Dezvoltare și altele, precum și organisme neguvernamentale, multe la număr, care oferă întreprinzătorilor particulari consultații, facilită-rea unor contracte, în general un sprijin moral, din lipsa fondurilor, dar și a unei legislații cu prevederi clare și substantiale.

Principalul aspect rămâne încurajarea reală a dezvoltării întreprinderilor private prin reducerea impozitelor și taxelor, asigurarea procesului rapid, dar și leznios la spații, utilaje și mijloace de transport nefolosite în sectorul de stat, stimularea investițiilor individuale. IMM trebuie să ajute la dezvoltarea pe baze sănătoase a economiei particulare, la crearea pieței libere care nu se poate manifesta din cauza mecanismelor în bună parte inexistente încă; unele nici nu s-au format, iar altele sunt blocate în moduri diferite. Conceptualizarea IMM ridică o problematică interesantă de la dimensiune la trăsături, avantaje și dezavantaje.

Cartea se încheie cu "Strategii și politică de dezvoltare" ca și direcțiile de acțiune pentru valorificarea resurselor energetice, cele furnizate de agricultură, păduri și munti, a materialelor reutilizabile și recuperabile, evaluarea materiei prime și materialelor după tradiții locale, activizarea unor mai vechi meșteșuguri, revitalizarea prelucrării artistice a resurselor și artei populare.

Judecând cu atenție, analiza efectuată de autor în această carte, rezultă că, într-adevăr, IMM constituie o sansă pentru economia românească... Dar și o neșansă: volumul urma să apară în 1992, în Editura Academiei Române. Era în tipografie și în Planul tipărit la secțiunea "Economic", nr. crt. 8, dar a fost scoasă și din plan și din tipografie.

Autorul are preocupări de peste trei decenii în materie; a participat la numeroase manifestări pe această temă, inclusiv la dezbaterile organizate de reviste de specialitate, ca de pildă "Revista Economică" și altele.

prof. univ. dr. Vasile Cândea

Managerul profesionist

autor: prof. univ. dr. Emil Mihuleac

Este deja de notorietate publică faptul că, în ultimii ani, managementul – dintr-o activitate obișnuită – a devenit o veritabilă profesiune, iar managerul un adevărat profesionist. Aceasta și datorită științei managementului, care s-a generalizat în întreaga lume, în toate domeniile vieții, nu numai în economie, cum s-a crezut un timp îndelungat. De asemenea, a convins pe deplin adevărul că nu există țări bogate și țări sărace, ci țări bine conduse și țări mai puțin bine conduse – cum spunea Farmer.

Cu toate acestea, la noi, se mai păstrează aprecierea și chiar opinia – primejdioasă – că managerii pe care îi avem au suficiente cunoș-

tințe manageriale și ei pretind, de altfel, că le au; deși, s-a afirmat (de la foruri destul de înalte) că este nevoie de o generație de manageri moderni, măsurile întârzie.

Cartea "**Managerul profesionist**" îl are ca autor pe **Emil Mihuleac** și îmi face plăcere și mă simt onorat să o prezint.

Autorul ne convinge că profesionalismul și performanța, situate în prim-planul preocupărilor, au devenit garanții sigure pentru o muncă intelectuală în activitatea managerială și că managerul nu mai este doar un om în acțiune, un simplu practician, ci a devenit intelectualul operativ, cu o gândire teoretică, înlocuind, când este nevoie, eficiența practică cu profunzimea în gândire. Deci este vorba de un manager demn de exigentele contemporane, care, în rezolvarea problemelor de conducere – din ce în ce mai complexe în marea lor majoritate – solicită un mare efort intelectual și o amplă cunoaștere, folosind cunoștințe – aşa cum rezultă din cuprinsul cărții – aproape din toate domeniile științei, deci un caracter interdisciplinar.

Aspirantul la această profesie trebuie să aibă anumite însușiri și calități și o bună parte din aptitudini la nivel performant; deci, nu orice doritor poate fi manager, ci numai unul dintre oamenii cu o anume zestre genetică. Prin urmare, înainte ca acest solicitant să parcurgă un program de pregătire specific managerială, viitorul manager trebuie, mai întâi, testat spre a se constata în ce măsură este posesorul acelor însușiri, calități și aptitudini arătate în mod explicit în volumul de față.

Ca orice activitate performantă, orice profesie se obține prin studii universitare și pe baza cunoștințelor oferite de știința managementului, atât de puțin cunoscută în țara noastră. Tocmai de aceea se consideră o gravă greșală menținerea încă în funcții de conducere a celor neprincipuți, medioci și unii chiar ignoranți.

Personalitatea managerului, cu toate componentele ei, condiționează calitatea profesiei de manager; autorul cărții ne introduce cu măiestrie, treptat, în portretizarea managerului modern, configurând coordonatele principale ale acestui personaj, care are drept placă turnantă o pregătire temeinică, bazată pe o cultură generală adevarată, creativitate, moralitate și educație permanentă.

Autoritatea și responsabilitatea, capacitatea și competența derivează din specializarea managerială, completate de un stil de lucru performant și o judicioasă utilizare a timpului, configurață managerul profesionist, în măsură să valorifice integral resursele umane, informaționale și, mai ales, ridicarea la nivelul cuvenit al resurselor manageriale, care, în parte, ne situează mult în urma țărilor dezvoltate din vestul Europei.

Și din acest motiv, managerul viitorului este cel dintâi interesat să identifice și să aplique soluțiile optime (mai bune decât cele anterioare). "Pe managerul de care avem nevoie – spune autorul – trebuie să-l preocupe viitorul, să fie receptiv la nouătăți, să

aibei capacitatea de a le sesiza și a le reține cu repeziciune".

Grigore Moisil spunea: "Știința nu este știință dacă ieri nu s-a gândit la mâine!", iar acad. M. Drăgănescu spunea că viitorul este arheemic, adică o combinare de sisteme, creativ, inovant și spiritual, relevând rolul spiritualității. Ambele cugătări conduc spre managerii de mâine care se formează azi; este rolul științei managementului, susținută temeinic de Academia Oamenilor de Știință din România.

Cercetarea științifică întreprinsă de autor de peste cinci decenii și jumătate, ne oferă azi prilejul să apreciem că ne aflăm aproape de societatea bazată pe știință. Volumul de față se constituie într-un îndreptar pentru toți cei interesați de domeniul științei managementului conceptual și aplicativ, teoretic și, concomitent, practic.

Academia noastră are ocazia să se pronunțe despre managementul profesionalizat, universalizat și integrator, orientat spre informatizare, dominant în secolul XXI, promovând calitatea și procesul de înnoire în toate domeniile, înlocuind cunoștințele vechi cu cele noi, cu capacitatea de a gândi trecerea de la prezentul – așa cum este – la viitorul dezirabil.

Academia noastră susține profunzimea și semnificația criteriilor și valorilor actualului stadiu de dezvoltare al științei managementului în învățământul superior și post-universitar, de stat și privat; suntem convinși că nu avem alternative privind integrarea în structurile europene și nord-atlantice, iar îndeplinirea acestui obiectiv nu se poate concepe fără manageri performanți.

Adăugăm la eforturile Academiei Oamenilor de Știință pe cel de azi, alături de congresele din doi în doi ani – al doilea în 1998 – și sesiunile științifice bianuale, precum și activitatea din cele 13 secții și comisii ale sale, începând cu Comisia de management.

prof. univ. dr. doc. **Tudor Popescu**

Scandalul și rușinea autor: Bertrand Schneider

În ziua de 26 septembrie 1997, în sala "Alba Iulia" a Cercului Național Militar, Academia Oamenilor de Știință din România a organizat în colaborare cu Editura Tehnică lansarea versiunii în limba română a volumului "Scandalul și rușinea", autor profesor Bertrand Schneider, director general al Clubului de la Roma, membru al Academiei Mondiale de Arte și Științe.

În numele Academiei Oamenilor de Știință din România, ședinta festivă a fost condusă de profesor Dorel Zugrăvescu, membru corespondent al Academiei Române, vicepreședinte al AOS-R, care a scos în evidență importanța pe care o acordă Academia Oamenilor de Știință din România

colaborării cu Editura Tehnică, una dintre editurile cele mai cunoscute de multe decenii specialiștilor de înaltă calificare din domeniul tehnic, respectiv lumii cu preocupări în domeniile cercetării științifice în general, prin realizări de un deosebit prestigiu.

Domnia sa a subliniat importanța lansării în țara noastră a ultimei dintre lucrările profesorului Bertrand Schneider, care a devenit o autoritate cunoscută prin seria de lucrări dedicate cu prioritate modului inechitabil prin care lumea modernă împarte bogăția și care, prin accesul la informații asigurat de calitatea sa de director general al Clubului de la Roma, a inclus în lucrare date imposibil de contestat.

Prezentarea lucrării a fost făcută de către acad. Mircea Malița, care a și prefațat volumul, și care, în cuvântul său, a subliniat faptul că lucrarea pune în evidență fără echivoc "scandalul și rușinea" împărtării inechitabile a bogăției realizate, din păcate, de multe ori sub acoperirea unor prestigioase organizații internaționale.

Sedința de lansare a fost urmată de vizitarea standului organizat de Editura Tehnică, care a pus la dispoziția specialiștilor participanți la lansare lucrări semnificative publicate în ultimii ani.

Sedința a fost urmată de un cocktail.

prof. univ. dr. **Dorel Zugrăvescu**
membru corespondent al Academiei Române

ANIVERSĂRI DE EXCEPȚIE

**55 ani de știință a managementului și
25 ani de la crearea Comisiei de Management în România**

În anul 1942, comandantul Școlii ofițerilor de jandarmi, colonelul N. Bucur, îi aducea la cunoștință slt. Emil Mihuleac, recunoscându-i preocupările în domeniu, că i s-a repartizat următorul subiect de conferință: "Ştiința și arta de a comanda, calitățile șefului". În istoria seculară a științei managementului, acest an reprezintă pentru țara noastră un punct de referință; exact în perioada desfășurării celei de-a doua conflagrații mondiale, când pe plan internațional se puneau bazele revoluției manageriale, în România se organiza prima conferință de management. Cel care a început atunci acest demers important în știința românească este domnul profesor universitar dr. Emil Mihuleac – întemeietorul științei managementului în România și al Școlii de știință managementului de la București, acum vicepreședinte al Academiei Oamenilor de Știință.

În decenile 5-8, în timpul guvernării comuniste a țării, termenul de *management* era interzis, fiind considerat, ca și alte concepte anglo-saxone, de origine burgheză. Încă din anul 1971, cu un an înainte de Constituirea de la Mangalia pe problemele științei conducerii, profesorul Emil Mihuleac publica, în Revista de filozofie (tom 18, nr. 8), studiul de o deosebită profunzime, intitulat *Con-*

ducerea și știința conducerii în general și obiectul acesteia în special, pentru ca în nr. 11 al aceleiași reviste să continue cu *Note despre studiul previzionii ca atribut al conducerii*. Concluziile pertinente ale celor două studii impuneau fundamentarea, pentru condițiile de atunci ale dezvoltării țării, a unei științe a managementului.

În anul imediat următor, 1972, același neobosit profesor, împreună cu alți eminenți cercetători, punea bazele Colectivului interdisciplinar de cercetare științifică *Știința conducerii*, din cadrul Consiliului Central al Asociației Juriștilor, care va prezenta an de an sesiuni științifice de specialitate, deosebit de interesante. De altfel, revista Studii de drept a publicat, aproape număr de număr, prezentări ale acțiunilor desfășurate de acest colectiv. Ulterior, prin diversificarea și multiplicarea activităților, acest colectiv a devenit secție și apoi, comisie.

Așa cum menționa regretatul acad. Ștefan Milcu, cel care s-a numărat printre inițiatorii de atunci ai Comisiei de Management, "În cazul țării noastre, într-un mod inexplicabil, folosirea termenului (management - n.n.) a întâmpinat rezistență. Rezistența ca atare a fost depășită grație perseverenței admirabile a profesorului Emil Mihuleac" (în Opinia națională, nr. 162 -163, 1997, pag.1).

În 1988, cu doar un an înainte de evenimentele care aveau să bulverseze România și toată zona centrală și est europeană, "în prezența a numeroase cadre din învățământ, justiție, alte organe centrale, studenți de la Academia de Științe Social-Politice de pe lângă CC al PCR", deși nu fusese aprobat de celebrul Cabinet 2, s-a desfășurat simpozionul *Știința Conducerii și Știința Dreptului*. Alături de președintele "Comisiei interdisciplinare de Știința conducerii" (prof. Emil Mihuleac), au mai prezentat comunicări și alți specialiști eminenți: dr. doc. Yolanda Eininescu, gen. lt. (r) Ioan Suță, conf. dr. Haralambie Ene, dr. Vasile Stănescu, dr. Mihai T. Oroveanu, s.a. (cf. Studii și Cercetări Juridice, an 34, nr. 2, 1989, pag. 179 - 181).

Se cuvine să aducem astăzi toată stima noastră și tot respectul cuvenit acestor intelectuali de elită ai neamului românesc, care au știut să păstreze de-a lungul unui sfert de secol, "unitatea Comisiei de Știința Managementului, recunoscută și apreciată azi la adevărata valoare, împreună cu știința al cărei nume îl poartă și care "marchează profund evoluția societății" (prof. dr. Emil Mihuleac). Iar d-lui profesor Emil Mihuleac, creator de școală de mai bine de o jumătate de secol în Știința Managementului, autor al unor remarcabile manuale și lucrări științifice în domeniu, creator de discipoli prin experiența sa de specialitate deosebită, îl aducem și pe această cale desăvârșitul nostru omagiu.

Conf. univ. dr. **Emilian M. DOBRESCU**,